

TRONDHEIM KOMMUNE

Rådmannen

Det Kongelige Miljøverndepartementet
Postboks 8013

N-0030 OSLO

Vår saksbehandler
K.E.Paulsen/W.Stinessen

Vår ref.
09/11722/ L10
oppgis ved alle henv.

Deres ref.
200900459-5/MD

Dato
22.05.2009

Høringsuttalelse til forskrift om kart, stedfestet informasjon, kommunalt planregister og arealformål

Vi viser til høringsbrev datert 26.feb.2009 med oversendelse av forslag til forskrift til ny plan- og bygningslov til offentlig høring.

Om iverksettingstidspunkt

Selv om det ligger utenfor selve høringen, vil vi peke på at det er utfordrende for både kommunene og de som ellers fremmer reguleringsplaner at det tas sikte på at loven skal tre i kraft allerede fra 01.07.09. Prosessen fra et planarbeid startes og fram til planforslaget kan legges ut til offentlig ettersyn tar tid, og det hadde selvsagt vært ønskelig at veilederen (som nå er på høring) kunne tas i bruk ved utarbeiding av planer som skal behandles etter ny lov.

Vi opplever også en usikkerhet rundt hvilke reguleringsplaner vi skal kreve planprogram for. Det antydes i lovteksten at dette kan gjelde private planer som er i vesentlig strid med overordnet plan, og vi har i en del tilfelle uenighet rundt hva som er vesentlig avvik. Siden Trondheim kommune har en svært detaljert arealdel, kan denne usikkerheten omfatte mange private planer. For planer som har vært under utvikling lenge vil et krav om planprogram nå oppleves som å rykke tilbake til start. Dette gjelder spesielt der saken har vært til politisk behandling tidligere, men ikke er lagt ut til offentlig ettersyn (§30-vedtak eller avvisningsvedtak), og der planen dermed kommer i den kategorien som skal behandles etter nye lovbestemmelser. For planer som har vært til politisk behandling, hadde det vært gunstig om de kunne behandles etter gammel lov, selv om de ikke er kommet så langt at de er lagt ut til offentlig ettersyn.

Overgangsbestemmelser

Trondheim kommune vil komme inn under reglene om digitalt planregister, men kommunen vil ikke ha muligheter til å føre et digitalt planregister fra og med foreslått iverksettelsestidspunkt. Hovedgrunnen er at systemleverandørene ikke vil ha tilstrekkelig tid til å utvikle systemer fra høring er avsluttet, standard og spesifikasjoner er bestemt, og til iverksetting skal skje. Kommunen er avhengig av at det finnes forvaltningssystemer for planregister for at vi skal kunne gjøre jobben. I tillegg tar installasjon av nye datasystemer i kommunen og opplæring også tid. Trolig vil system for forvaltning av planregister i beste fall være operativt i kommunen rundt

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Byplankontoret
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkets gate 14

Telefon:
+47 72542500

Telefaks:
+47 72542511

Organisasjonsnummer:
NO 989 091 409

E-postadresse: byplan.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no/byplan/

juletider. Det er derfor ønskelig at forskriftens § 12 om overgangsbestemmelser bør inneholde bestemmelse om utsatt ikrafttredelse av planregister.

Om planidentifikasjon

Trondheim kommune ønsker å videreføre det nåværende systemet for planidentifikasjon og er tilfreds med at dette blir mulig. Vi mener imidlertid at endringsplaner på reguleringsplannivå med full ny behandling, bør kunne betraktes som ny plan og gis ny identifikasjon, mens mindre endringer jf lovens § 12-14 andre ledd bør gis undernummer/endringsidentifikasjon som foreslått. Når det gjelder kommuneplan derimot, bør alle endringsplaner få undernummer/endringsidentifikasjon.

Digital signatur

I høringsbrevet er det bedt om tilbakemelding på behovet for digital signatur på arealplaner. Vi mener at det må være tilstrekkelig at kommunens rutiner og arkiv ivaretar behovet for digital sikkerhet og entydighet knyttet til dokumentene, uten at det kreves digital signatur fra tredjepart.

Økonomiske konsekvenser

Føring av planregister med innhold slik forskriftens § 12 beskriver, vil gi merarbeid for kommunen i forhold til dagens praksis. Spesielt gjelder dette:

- oversikt over dispensasjoner og midlertidig forbud mot tiltak/bygge- og deleforbud
- krav om årssett både av planregister og basiskartet
- og eventuelt krav om føring av statlig og regional plan og bestemmelser i kommunalt planregister

Merarbeid forutsettes å kunne inndeckes med gebyr.

Om innlegging av statlig og regional plan i kommunens planregister

I forskriftens § 12 heter det at "Kommuner som har etablert digitalt planregister skal sørge for at statlig og regional myndighet som utarbeider planer eller planbestemmelser med virkning for kommunen oversender disse i digital form for innføring i planregister."

Vi vil foreslå at forskriften endres slik at det er den respektive planmyndigheten på statlig og regionalt nivå som har plikt til å sende korrekte plandata til kommunen for innlegging i registeret. Dersom kommunen skal føre planregister over regional plan (lovens § 8-1) og regional planbestemmelse (lovens § 8-5) innen kommunens areal, er dette i realiteten en utvidelse av kommunens oppgaver.

Om reguleringskart for flere nivå

Høringsforslaget inneholder ikke utfyllende regler om lagdelte arealplaner. Særlig byene har reguleringsplaner hvor det er behov for å kunne styre arealbruk på ulike vertikalnivå, og vi mener at forskriften burde ha mer detaljerte regler på dette området, jf anleggseiendom i Matrikkelen. Ordbruk vedrørende nivå i Matrikkellov med forskrift og Plan- og bygningslov med forskrift bør samstemmes.

Dispensasjoner:

Foreliggende forskriftsforslag forutsetter at dispensasjoner skal inn i planregisteret. Dispensasjoner er knyttet til gjennomføring av dele- og byggetiltak, og nytt lovverk for dette antydes iverksatt først 1.1.2010 med byggesaksdelen. Dette innebærer at man et halvt års tid må foreta innmelding i planregister for dispensasjoner for tiltak inndelt etter nåværende lov før innhold og rutiner må tilpasses ny byggesaksdel. Dette virker unødig kompliserende, og det anbefales en overgangsbestemmelse slik at iverksetting utsettes til byggesaksdelen trer i kraft.

Dokumenter i planregister:

Det bør stilles krav til hvilke dokumenter som skal inngå i planregisteret for at dette skal bli likt på landsbasis. Minimum bør være at plankart, bestemmelser og juridiske vedlegg/illustrasjoner bør inngå, men saksutredning til sluttbehandling med vedtak bør også være med for å øke forståelighet av strategiske reguleringsplaner.

Plankart som dokument er svært viktig med hensyn til å vise sammenhengen mellom planinnhold og basiskart, og for å vise all tekstinformasjon som har betydning for planen på tydelig og lesbar måte.

Øvrige kommentarer:**Mindre endringer som plantype:**

Trondheim kommune mener at mindre endringer bør kunne vises med planområde (med identifikasjon) på kart og som referanse på bestemmelsesdokument fordi dette er mest entydig og tilkjennegir vedtaket som er opphavet til endringen.

Utforming av planidentifikasjon:

Planidentifikasjon bør ikke innholde bindestrek som foreslått i forskriftens §9 første ledd, fordi dette tegnet har ulik representasjon i windows- og unix-miljø. Vi vil foreslå å la identifikasjonen bestå av tre felt: "kommunenummer", "arealplan-ID / planident" og "plan-undernummer" og la utskriftsfunksjonalitet sørge for skille mellom dem.

Strandlinje:

Vi vil foreslå at strandlinje fastsettes entydig gjennom bruk av arealformål og eventuelt vertikalnivå eller andre mekanismer, slik at overgang mellom sjø og land er entydig fastlagt. Dette skillet bør også kreves beholdt dersom dataene benyttes på et oversiktsnivå med generaliserte data.

Årsversjoner av planregister:

Generelt er det gjort for lite med hensyn til arkivering av kartdata i forhold til arkivlovens krav. Forskriftene m/vedlegg bør ikke gå lenger enn å kreve at kommunene tar vare på årssett av forvaltningsbaser før arkivering av kartdata er mer avklart.

Arkiveringskravene endres, mens systematikk/metode for arkivering av årsversjoner av vektordata er ikke laget. Krav til systematikk for å gjenskape gitt situasjon samt krav til rutiner/metodikk for dette må på plass før man kan komme med dette kravet. Administrative og økonomiske konsekvenser forbundet med dette synes heller ikke vurdert.

Publiseringstidspunkt for detaljert innhold plankart/planregister (SOSI-produktspesifikasjon):

Første utgave av spesifikasjonen burde vært ferdig utarbeidet og vært på høring samtidig med forskriftene. Det er uholdbart at denne først vil være tilgjengelig i juni når private forsslagsstillere i praksis burde ha benyttet disse spesifikasjonene og tegnstandardene ved innsendinger allerede i april i år pga ikrafttredelsestidspunktet.

Erfaring med digitale plandata så langt har vist at det er svært viktig å komme tidlig i gang med også produksjon av plankart for å kunne ferdigstille plankartet til vedtaket fattes. Et troverdig digitalt planinformasjonssystem krever at man kontinuerlig holder systemet à jour. Dette er kun mulig dersom man også starter produksjon/kontroll av digitalt plankart i en tidlig fase i planprosessen, dvs kontroll og godkjenning bør skje allerede før planen legges ut til offentlig ettersyn. En plan av en viss størrelse krever dermed tidlig oppstart/kontroll for å unngå problemer med dette i en senere fase. Mange konsulentfirma har fremdeles problemer med å etablere en vektorbasert plan som følger SOSI-standarden og øvrig veiledningsmateriell. Erfaringsvis er det i de

aller fleste tilfellene mange runder fram og tilbake før kommunen mottar en korrekt digital som gjør det greit å ferdigstille kartet når planen blir vedtatt.

Slik situasjonen er nå med verken SOSI objektkatalog eller SOSI produktspesifikasjon på plass, er det i praksis umulig for kommunen å motta/kontrollere digitale planer fra private forslagsstillere – eller å produsere egne planer med det man har av tilgjengelig verktøy. (Det kreves spesialkompetanse dersom det skal gjøres). Starter man planlegging allerede nå etter ny lov, vil plankartet ikke kunne håndteres før man har kommet sent i prosessen. Dette setter kommunen i en svært vanskelig situasjon mht å skulle håndtere et til enhver tid oppdatert digitalt planinformasjonssystem.

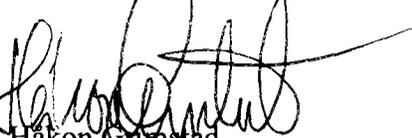
Vedr. felles distribusjon av plandata og basiskart i planen:

Det synes tilstrekkelig at basiskartet til den enkelte planen ligger i dokumentversjonen (papirversjonen/PDF-fila) av plankartet. Basiskartet må lagres i form av årsversjoner. Men krav til rutiner/metodikk for dette må på plass først, jfr. punkt om årsversjoner.

Vedr. §§9 og 10 om krav til arealplan og plankart:

Det er veldig bra at det nå står SKAL og ikke KAN/BØR, og at det også i §§ henvises til en gitt standard og SOSI produktspesifikasjon. Det gjør det enklere for kommunen å stille krav til private forslagsstillere. Helst skulle vi sett at man i merknad til §10 første avsnitt tredje punktum også bytter ut BØR med SKAL, for at en plan skal sikres å bli entydig nok som grunnlag for gode stikningsdata. Dette vil gjøre det enklere for kommunen å stille entydige krav ved kvalitetskontrollen.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Hakon Grimstad
kommunaldirektør

Ann-Margrit Harkjerr
byplansjef